

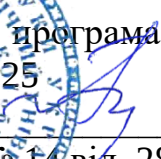
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Бердянський державний педагогічний університет

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА
НАПРЯМОМ

вихователь (шкіл-інтернатів, санаторних закладів загальної середньої освіти,
спеціальних закладів загальної середньої освіти, пансіонів)

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою БДПУ
27.03. 2025
протокол № 9/3.5

Освітня програма вводиться в дію з
01.04.2025
Ректор Ігор БОГДАНОВ
(наказ № 14 від 28.03.2025)

Запоріжжя, 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

СХВАЛЕНО

Методичною радою БДПУ
від «25.02.2025 протокол № 4

Голова

 Ольга ГУРЕНКО

ПОГОДЖЕНО

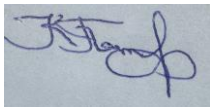
начальник навчального
відділу БДПУ

 Ольга ШУБІНА

« 25 » 02 2025

Ініційовано (зі змінами)

Кафедрою педагогіки
від 24.12.2024 р., протокол №5
Завідувач кафедри

Крістіна ПЕТРИК

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Петрик Крістіна Юріївна – кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету.
2. Лесик Анжеліка Сергіївна – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету.
3. Коваль Карина Валентинівна – асистентка кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету.

1. Профіль освітньої програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників за напрямом: вихователь (шкіл-інтернатів, санаторних закладів загальної середньої освіти, спеціальних закладів загальної середньої освіти, пансіонів)

1. Загальна інформація	
<i>Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу</i>	Бердянський державний педагогічний університет кафедра педагогіки
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації педагогічних кадрів за напрямом: вихователь (шкіл-інтернатів, санаторних закладів загальної середньої освіти, спеціальних закладів загальної середньої освіти, пансіонів)
<i>Тип документу та обсяг освітньої програми</i>	Свідоцтво про підвищення кваліфікації, 5 кредитів ЄКТС 150 годин
<i>Наявність ліцензії</i>	Дозвіл на провадження освітньої діяльності з підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів, спеціалістів установ та закладів освіти; та підвищення кваліфікації за акредитованими програмами (Наказ МОН України №117л від 02.06.2017)
<i>Передумови</i>	Вища освіта
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	До 01.07.2030 року.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://bdpu.org.ua/opp/certification-training/
2 . Мета освітньої програми	
Підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності вихователів санаторних закладів загальної середньої освіти, спеціальних закладів загальної середньої освіти, вихователів шкіл-інтернатів відповідно до основних напрямів державної політики в галузі освіти, запитів суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг.	
3. Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</i>	A1 Освіта/ Педагогіка
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації вихователів санаторних закладів загальної середньої освіти, спеціальних закладів загальної середньої освіти, вихователів шкіл-інтернатів базується на загальновідомих і загальноvizнаних наукових результатах та практичних розробках з урахуванням сучасного стану теорії і практики підготовки вихователів санаторних закладів загальної середньої освіти, спеціальних закладів загальної середньої освіти, вихователів шкіл-інтернатів; орієнтує на основні положення реформування системи освіти.
<i>Основний фокус освітньої програми</i>	Підвищення кваліфікації вихователів санаторних закладів загальної середньої освіти, спеціальних закладів загальної середньої освіти, вихователів шкіл-інтернатів передбачає

	отримання глибоких знань для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього та інноваційного характеру в галузі сучасної освіти в умовах Нової української школи.
<i>Особливості програми</i>	Програма орієнтована на інтеграцію теоретичної та практичної підготовки з основних проблем санаторних закладів загальної середньої освіти, спеціальних закладів загальної середньої освіти, шкіл-інтернатів в рамках підвищення кваліфікації для забезпечення ефективної діяльності вихователів
4. Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, консультацій, тренінгів, самостійного вивчення, виконання кваліфікаційної роботи на основі нормативно-правових актів, підручників, посібників, періодичних наукових видань тощо
<i>Оцінювання</i>	Вхідне та вихідне діагностування; Захист кваліфікаційної роботи
5 . Програмні компетентності (за стандартом)	
<i>Інтегральна компетентність (ІК)</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретико-методичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів шкіл-інтернатів тощо. ЗК-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків. ЗК-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків. ЗК-4. Комунікативна. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різними стилями мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів. ЗК-5. Громадянська компетентність. Здатність активно, відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства. Здатність орієнтуватись у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні, застосовувати процедури та технології захисту власних інтересів, прав і свобод своїх та інших громадян, зокрема вихованців шкіл-інтернатів; використовувати способи діяльності й моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України.

	ЗК-6. Етична. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках з дорослими й дітьми на основі загальнолюдських і національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики. ЗК-7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування в соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя. Здатність до цінування та поваги до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей. ЗК-8. Міжособистісної взаємодії. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, учнями та їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів. Здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.. ЗК-9. Адаптивна. Здатність до адаптації у професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання молодших школярів, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією ЗЗСО й колегами. ЗК-10. Рефлексивна. Здатність ефективно й адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що забезпечує процес розвитку та саморозвитку, сприяє творчому підходові до освітнього процесу. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів і забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів; здатність до педагогічної рефлексії. ЗК-11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності та досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я і здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі шкіл-інтернатів та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів. ЗК-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних завдань у професійній діяльності вихователя й у повсякденному житті.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК-1. Предметна компетентність. Здатність до застосування сучасних підходів до планування та організації виховної роботи в умовах інтернатних закладів із врахуванням нормативно-правового забезпечення; вміння використовувати ефективні форми і методи організації виховної роботи в умовах інтернатного закладу; знати умови та напрями ефективної

	співпраці вихователя інтернатного закладу із вихованцями; вміти планувати роботу вихователя інтернатного закладу; використовувати ефективні форми і методи виховної роботи; впроваджувати ігрові форми роботи у практику інтернатного закладу; організовувати учнівське самоврядування в умовах інтернатного закладу; вирішувати кризові ситуації в умовах інтернатного закладу; організовувати і проводити тренінгові заняття, використовувати у роботі активні методи виховної роботи; захищати права дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. ФК-2. Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку. Складниками психологічної компетентності є диференційно-психологічна, соціально-психологічна, ауто-психологічна. Знати методи психологічного впливу на підлітків з метою профілактики негативних проявів поведінки. ФК-2.1. Диференційно-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості виховного процесу; спроможність урахувати у професійній діяльності тип темпераменту, вік, стать, антропологічні ознаки учнів; володіння психологічними методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дітей і спроможність їх урахування у проектуванні педагогічного процесу. ФК-2.2. Соціально-психологічна. Здатність до застосування знань про особливості комунікативної діяльності учнів класу /учня початкової школи, взаємостосунки вихователя та учнів, закономірності педагогічного спілкування, соціальної ситуації, ситуацій міжособистісної взаємодії; вміння застосовувати ці знання у моделюванні навчально-виховного процесу в школі. ФК-2.3. Ауто-психологічна. Здатність до адекватного усвідомлення особистісно-професійних якостей, самопізнання, самооцінки як підґрунтя формування критичного, гуманістично-орієнтованого мислення вихователя, емоційної усталеності, екстраверсії, розвитку проникливості; інтелектуальна здатність до бачення, постановки й розв'язання проблем особистісного зростання учня; сформованість психологічного мислення вихователя; його готовність до природовідповідних дій у процесі виховання; здатність до самоусвідомлення, саморозвитку, вдосконалення педагогічної діяльності з високим рівнем автономності. ФК-3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна. ФК-3.1. Дидактична. Здатність вихователя вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в виховній практиці, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу виховання учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії виховання, гнучкого володіння методами виховання; спроможність обґрунтовано
--	---

	обирати прийоми, засоби, технології, форми організації виховання, адекватні дидактичній ситуації. ФК–3.2. Виховна. Здатність вихователя до здійснення виховної діяльності із здобувачами освіти; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо. ФК–3.3. Організаційна. Здатність організовувати освітній процес у школі з використанням сучасних, науково обґрунтованих, традиційних та інноваційних засобів, методів, прийомів, технологій; здатність до взаємодії з батьківською спільнотою, налагодження соціально-педагогічного патронажу, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення ФК–4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв’язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час виховання учнів. ФК–5. Професійно-комунікативна компетентність (ПКК). Здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, вміння, навички, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з школярами, батьками, колегами. ФК–5.1. Емоційна. Здатність вихователя усвідомлювати та визнавати власні почуття, а також почуття інших суб’єктів освітнього середовища; здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із здобувачами освіти, колегами, батьками. ФК–5.2. Вербально-логічна. Здатність вихователя володіти доцільними формами вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам’ятовувати й у разі необхідності актуалізовувати в пам’яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію. ФК–5.3. Інтерактивна. Здатність вихователя організовувати ефективну спільну виховну діяльність і педагогічне спілкування; здатність співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії з усіма суб’єктами освітнього середовища. ФК–5.4. Соціально-комунікативна. Здатність вихователя в будь-якій педагогічній ситуації орієнтуватися на всіх учасників освітнього середовища, приймати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання й виховання. ФК–5.5. Технічна. Здатність фахівця забезпечити процесуальний бік педагогічного спілкування; володіння технікою педагогічного спілкування із суб’єктами освітнього середовища.
--	---

	<i>ФК–5.6. Предметно-змістова.</i> Володіння змістовим аспектом комунікації, термінологією, мовленнєвими конструкціями, здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вихователя шкіл-інтернатів.
6. Програмні результати навчання (ПР) (за стандартом)	
1) ПРОФЕСІЙНІ ДЕКЛАРАТИВНІ І ПРОЦЕДУРАЛЬНІ ЗНАННЯ	
ПРН 1.1 Знати сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.	
ПРН 1.2. Знати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби виховної роботи, суть процесів виховання (педагогічна компетентність + ПКК). Знати структуру календарно-тематичного планування, особливості планування виховної роботи. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.	
ПРН 1.3. Знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку, індивідуальні відмінності в перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи.	
ПРН 1.4. Знати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні технології виховання.	
ПРН 1.5. Знати суть методичних систем виховання молодших школярів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової освіти.	
ПРН 1.6. Знати категорії дітей з вадами розвитку, особливості розвитку та характеристику шкільного віку з вадами слуху, мови, інтелекту, поведінки. Вміти допомагати дітям з вадами розвитку. Створювати умови для задоволення потреб та інтересів учнів, саморозвитку та самовдосконалення особистості в ході виховної діяльності.	
2) ПРОФЕСІЙНІ ВМІННЯ І НАВИЧКИ	
ПРН 2.1. Застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих завдань.	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться.	
ПРН 2.2. Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів. Складати психолого-педагогічну характеристику на учня та клас.	
ПРН 2.3. Проектувати процес виховання у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.	
ПРН 2.4. Моделювати процес виховання. Знати сутність мету та завдання виховного процесу в школах-інтернатах. Нормативно-правову базу щодо організації виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.	
ПРН 2.5. Знати основні напрями та зміст системи виховної роботи в інтернатному закладі, вміти створювати умови для творчого, інтелектуального та фізичного розвитку, виховання патріотизму, мислення, та формування життєвих компетентностей та соціально-громадського досвіду, задоволення освітньо-культурних потреб вихованців.	
самоврядування як важливий фактор соціалізації вихованців. Знати нормативно-правову базу щодо розвитку і становлення учнівського самоврядування.	
ПРН 2.7. Проводити корекційно-розвивальну та індивідуальну роботу з учнями.	
3) КОМУНІКАЦІЯ	
ПРН 3.1. Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних завдань.	
ПРН 3.2. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.	
ПРН 3.3. Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури вчителя початкової школи..	
4) АВТОНОМНІСТЬ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	
ПРН 4.1. Учитися впродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.	

ПРН 4.2. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій. ПРН 4.3. Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.	
7 . Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</i>	Випускова кафедра – кафедра педагогіки. Науково-педагогічні працівники, що залучаються до реалізації освітньо-професійної програми, за базовою освітою або науковим ступенем відповідають напряму дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж педагогічної роботи. Згідно Закону України «Про вищу освіту» з метою підвищення фахового рівня науково-педагогічні працівники проходять стажування не рідше, ніж один раз на п'ять років та беруть участь у незалежному професійному навчанні.
<i>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</i>	Наявна матеріально-технічна база, яка забезпечує проведення всіх видів лекційної, практичної, самостійної та науково-дослідної роботи курсантів у форматі змішаного навчання із застосуванням дистанційних технологій.
<i>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</i>	Освітній процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та навчальними посібниками. Навчальні курси розміщені в системі дистанційного навчання.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційні роботи)	кількість годин (кредитів0	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
Модуль 1. Соціально - гуманітарний			
ОК 1.	Сучасні освітні парадигми та компетентнісний підхід	2 год.	Комплексне діагностування (КД)
ОК 2.	Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу	2 год.	КД
ОК 3.	Безпека та благополуччя в освітньому середовищі	6 год.	КД
ОК 4.	Комунікативна компетентність педагога	6 год.	КД
	Разом	16 (0,53)	
Модуль 2. Професійно-фаховий			
ОК 5.	Педагогіка партнерства	12 год.	КД
ОК 6.	Теоретичні засади виховної роботи в інтернатних закладах освіти	14 год.	КД
ОК 7.	Інклюзивна освіта та індивідуалізація навчання	24 год.	КД
ОК 8.	Ігрові й анімаційні технології в інтернатних закладах освіти	16 год.	КД
ОК 9.	Індивідуалізація виховання та навчання здобувачів освіти	12 год.	КД

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15.
ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Бердянському державному педагогічному університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, яка ґрунтується на Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському освітньому просторі вищої освіти (ESG 2015) і включає:

- 1) політику забезпечення якості;
- 2) розробку та затвердження програм;
- 3) студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- 4) зарахування, досягнення, визнання та атестацію здобувачів вищої освіти;
- 5) викладацький склад, який відповідає кваліфікаційним вимогам;
- 6) навчальні ресурси та підтримку здобувачів вищої освіти;
- 7) інформаційний менеджмент;
- 8) публічну інформацію;
- 9) поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- 10) циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система внутрішнього забезпечення якості за поданням Бердянського державного педагогічного університету оцінюється НАЗЯВО або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються НАЗЯВО, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.